

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Харків – 2022

**АНАЛІЗ СТАНУ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ У КРАЇНАХ-ПАРТНЕРАХ З
РОЗБУДОВИ СИСТЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

Крилкіна А.Д., НУЦЗУ
НК – Бурменко О.А., к.т.н., НУЦЗУ

Завдання з дослідження та розрахунку ефективності залучення оперативного потенціалу аварійно-рятувальних підрозділів – одне з найскладніших, що вирішуються менеджерами підприємств та працівниками управління територіальними підрозділами реагування на надзвичайні ситуації. Науковим підґрунтям для розробки окремих рекомендацій з цього напрямку у провідних країнах світу слід вважати низку фундаментальних робіт з моделювання оперативних можливостей аварійно-рятувальних підрозділів.

У роботі [1], на базі підходу «витрати-вигоди», визначені домінуючі причини, які впливають на ефективність дій підрозділів під час протипожежних заходів на об'єктах житлового комплексу.

Натомість у країнах Європи, що розвиваються, увага приділена питанням вивчення ефективності моніторингового та інформаційного забезпечення оперативного потенціалу та синтезу рекомендацій з їх покращення.

Окремо в цих країнах розглядаються питання ефективності залучення волонтерів, як додаткового резерву оперативного потенціалу.

У країнах тихоокеанського басейну актуальним також є питання землеустрою під час розгортання інфраструктурних об'єктів аварійно-рятувальної служби.

Підсумовуючи наведене, слід зазначити про відсутність єдиних підходів до оцінки оперативних можливостей аварійно-рятувальних підрозділів навіть у межах однієї країни.

Таким чином, підходи до оцінки потенційних можливостей аварійно-рятувальних підрозділів та територіального рівня небезпеки у країнах-партнерах з розбудови системи цивільного захисту свідчать, що незважаючи на широке коло розглянутих питань, на сьогодні не існує ефективної методики оцінки оперативного потенціалу аварійно-рятувальних підрозділів та їх оперативної здатності, яка б у повній мірі враховувала складний комплекс чинників складових безпеки та небезпеки умови ефективної протидії надзвичайним ситуаціям природного та техногенного характеру.

ЛІТЕРАТУРА

1. Jaldell H. (2011). Kostnadsnyttoanalyser och evidens av brandskydd i bostäder. Brandvarnare och handbrandsläckare. MSB 309-11. ISBN 978-91-7383-159.

АНАЛІЗ СТАНУ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ У КРАЇНАХ СВІТУ

Рубан А.А., НУЦЗУ
НК – Бурменко О.А., к.т.н., НУЦЗУ

За останні роки спостерігається стійка динаміка зростання природних та техногенних надзвичайних ситуацій (далі – НС) регіонального, державного та між державного рівня поширення, які впливають на велику кількість країн по всьому світу.

Розвиток надзвичайних ситуацій подібного характеру має місце не залежно від економічного розвитку країни місця її виникнення.

Ускладнення технологічних процесів призводить до збільшення кількості техногенних аварій, що відрізняються ступенем поширення наслідків за межі однієї територіальної одиниці в наслідок не можливості останньої ефективно протидіяти НС. За останні 30 років число подібних НС та техногенних аварій збільшилося майже у 3 рази, при цьому число людських жертв – у 6 разів, кількість матеріальних збитків – у 11 разів [1]. За видами аварій найбільшу кількість складають вибухи і пожежі. Про загальну складність ситуації, яка має місце у світі, свідчить перелік зафіксованих на сьогодні аварій з надрегіональним територіальним поширенням небезпеки.

У 2019 році такий характер мала пожежа у Саудівській Аравії на одному з найбільших у світі нафтопереробних заводів «SaudiAramco». На нафтопереробному заводі, що належить «Епі», стався потужний вибух, після чого почалася пожежа.

Слід також звернути увагу на фактори поширення потенційної небезпеки, яка пов'язана зі стрімкою урбанізацією території можливих НС та її врахування серед чинників впливу, що визначають необхідний рівень оперативного потенціалу. Найбільші техногенні катастрофи стосуються й функціонування метрополітенів світу.

Велику техногенну небезпеку в усьому світі несуть місця зберігання надлишкових боєприпасів, ракетних снарядів. Один неконтрольований вибух у такій зоні може завдати величезної шкоди інфраструктурі, забрати десятки життів, тому цим питанням займаються багато міжнародних організацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Climate Influences on Specific Diseases. Under the Weather: Climate, Ecosystems, and Infectious Disease (2001). Chapter: Climate Influences on Specific Diseases URL: <https://www.nap.edu/read/10025/chapter/6>.